

สรุปสถานการณ์ คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning

“

สรุปสาระสำคัญจากรายงานสถานการณ์
คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565

เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับรู้และตระหนัก
ถึงสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

”

สารบัญ

1. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม	3
2. สรุปสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมรายสาขา	4
 ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน	6
 ทรัพยากรแร่	7
 พลังงาน	8
 ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า	9
 ทรัพยากรน้ำ	10
 ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	11
 ความหลากหลายทางชีวภาพ	12
 คุณภาพอากาศและระดับเสียง	13
 คุณภาพน้ำ	14
 ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย	15
 สิ่งแวดล้อมชุมชน	16
 สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม	17
 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ	18
3. แนวโน้มสถานการณ์ในอนาคตและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	19
4. การเผยแพร่รายงานและฐานข้อมูล	20

1. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

มูลค่า **16.18** ล้านล้านบาท
ขยายตัว **1.5%** จาก พ.ศ. 2563

รายได้-รายจ่าย-หนี้สินครัวเรือน

รายได้เพิ่มขึ้น **5.1%**
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเพิ่มขึ้น **4.2%**
สัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้สิน **51.5%**
มีหนี้สินเฉลี่ยเพิ่มขึ้น **25.4%**
อัตราหนี้สินต่อรายได้สูง **7.5 เท่า**
สูงสุดในรอบ 10 ปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

*เปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2562

การลงทุนจากต่างประเทศ

มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
เพิ่มขึ้นเป็น **391 พันล้านบาท**

การค้าระหว่างประเทศ

การนำเข้า-ส่งออกสินค้า **อยู่ในภาวะเกินดุล** มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น **31.6%**
มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น **19.3%**

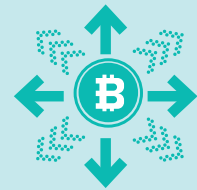
การท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ **ลดลง 93.9%**
จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย **ลดลง 41.8%**
มีรายได้จากการท่องเที่ยว **ลดลง 62.7%**
ปรับตัวดีขึ้นในไตรมาส 4 และขยายตัวต่อเนื่อง

การกระจายรายได้

กลุ่มที่มีรายได้สูงสุด
มีส่วนแบ่งรายได้ **42.3%**
ลดลงเล็กน้อย
กลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุด
มีส่วนแบ่งรายได้ **8%** เพิ่มขึ้นเล็กน้อย
ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ดีขึ้นเล็กน้อย

*เปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2562

ประชากร

จำนวนประชากรลดลง
สัดส่วนประชากร
วัยสูงอายุ **เพิ่มขึ้น**
เป็น **18.5%**
ขณะที่วัยแรงงานและ
วัยเด็กมีแนวโน้มลดลง

การศึกษา

ประชากรมีการศึกษาเฉลี่ย
เพิ่มขึ้นเป็น **8.9 ปี**
วัยแรงงานมีการศึกษาเฉลี่ย
เพิ่มขึ้นเป็น **10 ปี**
การปิดสถานศึกษา
จากสถานการณ์โควิด 19
ส่งผลให้เกิดภาวะการเรียนรู้
ถดถอย และการออกจาก
ระบบการศึกษากลางคัน

การย้ายถิ่นและอัตราการว่างงาน

การย้ายถิ่น **ลดลง 36.5%**
อัตราการว่างงาน
เพิ่มขึ้นเป็น **1.9%**

การสาธารณสุข

ผู้ป่วยโรคเฝ้าระวัง **ลดลง 54.5%**
สถานการณ์โควิด 19
ส่งผลต่อสุขภาพจิตของคนไทย
จากการสำรวจมีผู้คิดว่าตนเองกำลังเป็น
โรคซึมเศร้ากว่า 46%

2. สรุปสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมรายสาขา

ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

- คุณภาพดินส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- การนำเข้าปุ๋ยเคมีและวัตถุอันตรายทางการเกษตรเพิ่มขึ้น
- พื้นที่การสูญเสียดินในพื้นที่ราบและพื้นที่สูงเพิ่มขึ้น
- พื้นที่เกษตรกรรมลดลง ส่วนพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น
- พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

ทรัพยากรน้ำ

- ปริมาณฝนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้น้ำท่าและน้ำกักเก็บเพิ่มขึ้น
- ปริมาณน้ำใต้ดินไม่เปลี่ยนแปลง แต่บางพื้นที่ลดลงเฉลี่ยมากกว่า 2 เมตร
- คุณภาพน้ำบาดาลอยู่ในเกณฑ์ดี บริโภคได้

ทรัพยากรแร่

- ปริมาณการผลิต การใช้ การนำเข้า และการส่งออกแร่เพิ่มขึ้น
- ความต้องการแร่เพื่ออุตสาหกรรม การก่อสร้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

- ทรัพยากรประมงสมบูรณ์ขึ้น
- พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น
- พื้นที่แหล่งหลุมทะเลลดลง แต่มีแนวโน้มสมบูรณ์ขึ้น ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมบูรณ์ปานกลาง
- แนวปะการังมีแนวโน้มสมบูรณ์ขึ้น ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมบูรณ์ดี
- เต่าทะเลวางไข่เพิ่มขึ้น
- สัตว์ทะเลหายากเกยตื้นลดลง
- ปริมาณขยะทะเลเพิ่มขึ้น

พลังงาน

- การใช้พลังงานขั้นสุดท้ายลดลง โดยเฉพาะน้ำมันสำเร็จรูป
- การใช้พลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียนลดลง
- ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น

ความหลากหลายทางชีวภาพ

- ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- สำรวจพบสิ่งมีชีวิตชนิดพันธุ์ใหม่ของโลกในประเทศไทย ส่วนใหญ่พบบริเวณถ้ำและเขาหินปูน

ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

- การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ในช่วง 10 ปีค่อนข้างคงที่
- ไฟไหม้ป่าเพิ่มขึ้น
- นกชนหินเป็นสัตว์ป่าสงวน ลำดับที่ 20
- ความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่ายังเกิดขึ้นต่อเนื่อง

คุณภาพอากาศ

- ปริมาณฝุ่นละออง PM_{2.5} และ PM₁₀ มีแนวโน้มดีขึ้น และอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้น พื้นที่หน้าพระลาน จ.สระบุรี
- สารมลพิษชนิดอื่นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้น ก๊าซไนโตรเจนออกไซด์ (NO₂) ในพื้นที่ จ.สมุทรปราการ
- สถานการณ์หมอกควันภาคเหนือมีแนวโน้มดีขึ้น
- สารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่ จ.ระยอง ได้แก่ สารเบนซีน และ 1,3-บิวทาไดอีน สูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน

สิ่งแวดล้อมชุมชน

- ประชากรในกรุงเทพฯ และในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้น
- พื้นที่สีเขียวต่อประชากรในกรุงเทพฯ เพิ่มขึ้น

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

- คุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งธรรมชาติ อันควรรอนุรักษ์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี
- ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่าเพิ่ม 3 แห่ง
- พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน ได้รับการประกาศ เป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ

ระดับเสียง

- พื้นที่ริมถนนในเขตเมือง มีแนวโน้ม ระดับเสียงค่อนข้างสูง

คุณภาพน้ำ

- คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินโดยรวมมีคุณภาพดีขึ้น ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี
- คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งโดยรวมมีคุณภาพ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

- อุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่าค่าปกติ
- การปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคพลังงานลดลง
- การปล่อยก๊าซเรือนกระจก ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
- ภัยพิบัติจากธรรมชาติเพิ่มขึ้น

ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย ขยะมูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย

- ปริมาณขยะมูลฝอยลดลง และนำไปกำจัด อย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น
- ปริมาณขยะพลาสติกเพิ่มขึ้น
- ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน และกากของเสียอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น
- ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเพิ่มขึ้น
- การนำเข้าสารอันตรายภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น

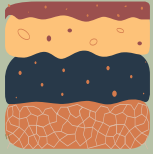

ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน

46.4%

เป็นพื้นที่ดินที่มีศักยภาพ
สำหรับการเกษตร

30.8%

ของพื้นที่ดิน
มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

พ.ศ. 2563 มีการสูญเสียดินระดับรุนแรง

บริเวณพื้นที่ราบ
15.99 ล้านไร่

บริเวณพื้นที่สูง
16.14 ล้านไร่

เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2545

ลดลงจาก พ.ศ. 2545

การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่เหมาะสม **11.36** ล้านไร่
คิดเป็น **8.5%** ของพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก

การเปลี่ยนแปลง การใช้ที่ดิน

เพิ่มขึ้น

พ.ศ. 2560-2561

เปรียบเทียบกับ

พ.ศ. 2562-2564

ลดลง

ชุมชนและ
สิ่งปลูกสร้าง
+5.6%

แหล่งน้ำ
+4.8%

ป่าไม้
-0.5%

เกษตรกรรม
-0.4%

พื้นที่
เปิดเตล็ด
-2.4%

การใช้ที่ดินในประเทศ

พื้นที่เกษตรกรรม
มากที่สุด

56%

รองลงมาเป็นป่าไม้ ชุมชน
และสิ่งปลูกสร้าง พื้นที่เปิดเตล็ด
และแหล่งน้ำ

ปุ๋ยเคมี

5.63
ล้านตัน

5.02
ล้านตัน

5.14
ล้านตัน

5.52
ล้านตัน

การนำเข้า พ.ศ.

2561

2562

2563

2564

วัตถุดิบทราย
ทางการเกษตร

0.171
ล้านตัน

0.131
ล้านตัน

0.098
ล้านตัน

0.132
ล้านตัน

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- จัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน และ ทรัพยากรดิน ของ ประเทศ (พ.ศ. 2566-2580)
- ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560-2565 และจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566-2570
- จัดทำเป้าหมายและตัวชี้วัดเพื่อกำหนดมาตรการจัดการดินเสื่อมโทรมในระดับพื้นที่ (จ.นครราชสีมา)
- จัดทำแผนป้องกันการชะล้างพังทลายของดินระดับลุ่มน้ำ
- ศึกษารูปแบบและกลไกสนับสนุนการสร้างมูลค่าที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน
- พัฒนาเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้านให้ได้มาตรฐานขยายผล และเพิ่มพื้นที่
- ปรับปรุงและจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เสี่ยง
- ร่วมกับประเทศอาเซียนขับเคลื่อนการจัดการดินอย่างยั่งยืน

ทรัพยากรแร่

ล้านล้านตัน

แร่เกลือหิน

18

สินปุนเพื่ออุตสาหกรรม

8

สินปุนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์

1

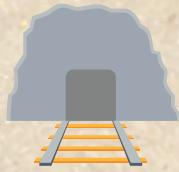
สินปุนเพื่ออุตสาหกรรมอื่น ๆ

0.7

แร่โพแทช

0.4

ประเทศไทยมีทรัพยากรแร่ซึ่งเป็นวัตถุดิบพื้นฐานของอุตสาหกรรมมากกว่า 40 ชนิด ปริมาณแร่ทั้งหมดประมาณ 30 ล้านล้านตัน

ปัจจุบัน (มิถุนายน 2565)

มีการอนุญาตประทานบัตร 902 แปลง

ลดลงจากเดือนมิถุนายน 2564 จากการอนุญาตประทานบัตรใหม่ ที่ลดลง ส่งผลให้การผลิตแร่ ในอนาคตจะมีแนวโน้มลดลง

ภาคกลาง
316 แปลง

ภาคเหนือ
166 แปลง

ภาคใต้
141 แปลง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
123 แปลง

ภาคตะวันออก
86 แปลง

ภาคตะวันตก
70 แปลง

พ.ศ.
2564

มีการผลิตแร่
286.50 ล้านตัน
เพิ่มขึ้น +11.7%

มีการใช้แร่
248.61 ล้านตัน
เพิ่มขึ้น +2.5%

แร่ที่มีการผลิตและ
การใช้สูงสุด คือ **สินปุน**
เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง

* เปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2563

มีการนำเข้าแร่
25.87 ล้านตัน
เพิ่มขึ้น +1.8%

(ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแร่ที่เป็น
วัตถุดิบในการผลิต
พลังงานไฟฟ้า)

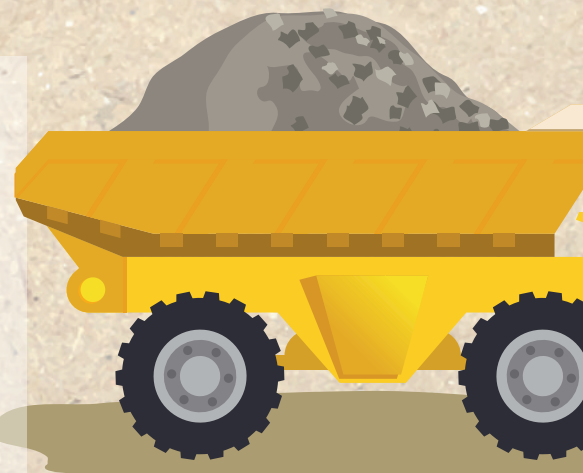
แร่ที่มีปริมาณ
การนำเข้าสูงสุด
คือ **ถ่านหิน**
ใช้เป็นเชื้อเพลิง
และพลังงาน

มีการส่งออกแร่
11.05 ล้านตัน
เพิ่มขึ้น +23.3%

แร่ที่มีปริมาณ
การส่งออกสูงสุด
คือ **แร่ยิปซัม**

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- ขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ พ.ศ. 2561-2565
- จัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)
- ประเมินพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ และจัดทำข้อมูลพื้นที่ศักยภาพแร่
- สร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านกิจกรรมเหมืองแร่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีธรรมาภิบาล
- ส่งเสริมผู้ประกอบการให้เข้าสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว
- เฝ้าระวังและแจ้งเตือนปัญหาฝุ่นละอองในเขตควบคุมมลพิษ ต.หน้าพระลาน จ.สระบุรี
- จัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านแร่ธาตุอาเซียน ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2564-2568)

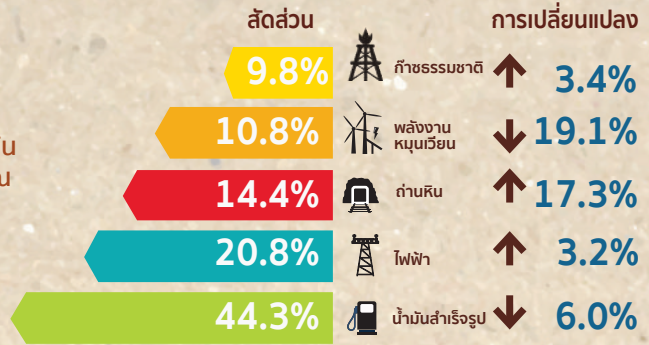

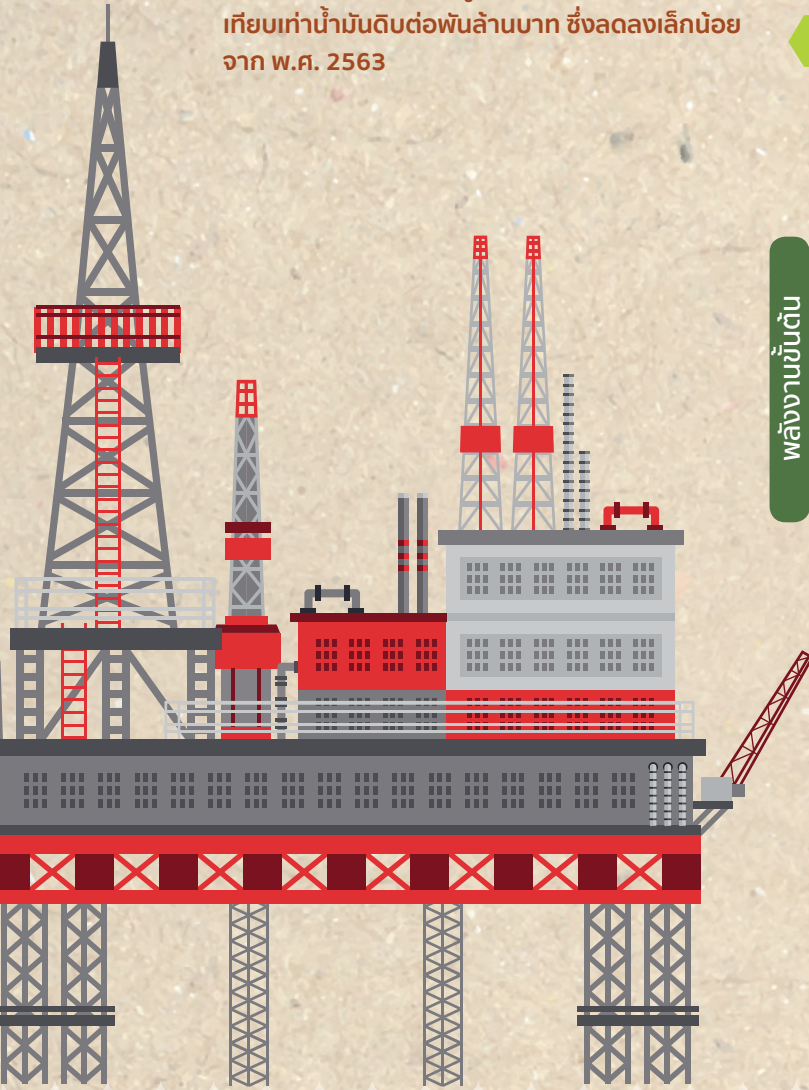
พลังงาน

**ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน
ในภาพรวมของประเทศ** พิจารณาจากค่าความเข้มข้น
ของการใช้พลังงาน (Energy Intensity: EI) หรือปริมาณ
การใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อ GDP

พ.ศ. 2564 มีค่า EI อยู่ที่ระดับ 7.51 พันตัน
เทียบเท่าน้ำมันดิบต่อพันล้านบาท ซึ่งลดลงเล็กน้อย
จาก พ.ศ. 2563

หมายเหตุ: เทียบกับปีก่อน

พ.ศ. 2564

พลังงานขั้นต้น

การผลิต ปริมาณการผลิตพลังงานขั้นต้น
ลดลงจากการผลิตน้ำมันดิบ
และคอนเดนเสท
-3.7%

การนำเข้า ปริมาณการนำเข้า (สุทธิ) พลังงานขั้นต้น
เพิ่มขึ้นจากการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูป
ไฟฟ้า และก๊าซธรรมชาติเหลว
+7.5%

พลังงานขั้นสุดท้าย **การใช้** ปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย
ลดลงจากการใช้น้ำมันสำเร็จรูป
-3.1%

พลังงานหมุนเวียน ปริมาณการใช้พลังงานหมุนเวียน
มีแนวโน้มลดลงในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา
-19.1%

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- ขับเคลื่อนแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2561-2580
- กำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนยานยนต์ไฟฟ้า (EV) เพื่อกระตุ้นการลงทุน
- เตรียมประมูลสิทธิ์สำรวจและผลิตปิโตรเลียมรอบใหม่เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงาน
- ขับเคลื่อนโครงการพลังงานชุมชนทั่วประเทศ
- ส่งเสริมการลงทุนพลังงานสะอาด สนับสนุน Waste-to-Energy และ Solar Rooftop
- สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคความร้อนแก่กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตร และผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก
- ขับเคลื่อนแผนอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2561-2580
- ขับเคลื่อนการอนุรักษ์พลังงานในโรงงานอุตสาหกรรมและอาคารธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก
- จัดทำแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมมาตรการอนุรักษ์ พลังงาน และการบังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน

ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

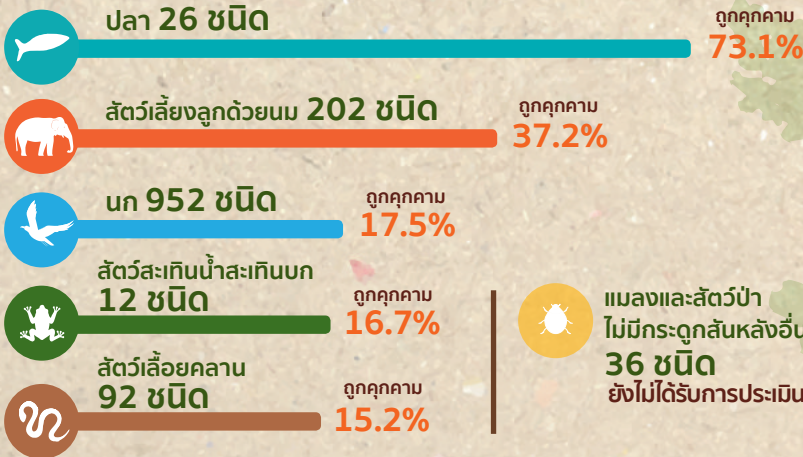
พ.ศ. 2564 พื้นที่ป่าไม้ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มค่อนข้างคงที่

ป่าอนุรักษ์
448 แห่ง
69.435 ล้านไร่

ป่าชุมชน
11,327 โครงการ
6.295 ล้านไร่

สัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมาย 1,316 ชนิด

มีสัตว์ป่าสงวนตามกฎหมาย 19 ชนิด

อยู่ระหว่างการประกาศให้ นกชนหิน (*Rhinoplax vigil*) ที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ อย่างยิ่ง เป็นสัตว์ป่าสงวน ลำดับที่ 20 ของประเทศไทย

แมลงและสัตว์ป่า ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ 36 ชนิด ยังไม่ได้รับการประเมิน

มีการบุกรุก พื้นที่ป่าไม้ 2,321 คดี 20,000 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขต ป่าสงวนแห่งชาติ

มีจุดความร้อนสะสม ทั่วประเทศ 101,869 จุด ลดลง 50.38% เกิดในพื้นที่ป่าอนุรักษ์มากที่สุด

คดีเกี่ยวกับสัตว์ป่า 571 คดี ตรวจยึดสัตว์ป่าของกลางได้ 2,256 ตัว และตรวจยึดซากสัตว์ป่าได้ 1,075 ซาก

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

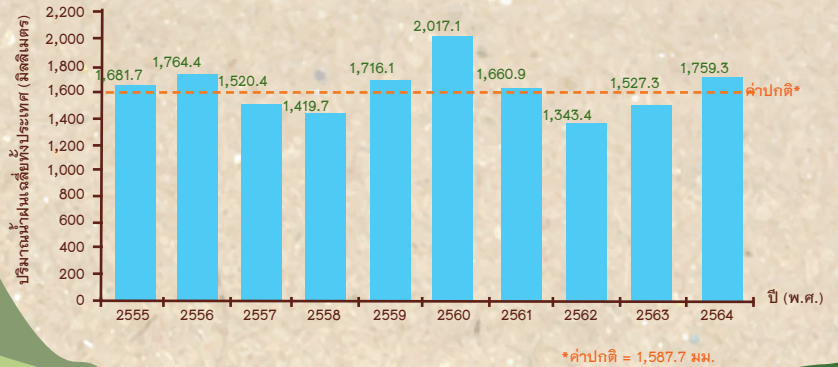
- ผลักดันการออกกฎหมาย มาตรการ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง
- ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามอนุสัญญา นโยบาย ข้อตกลง และความร่วมมือระหว่างประเทศ
- สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่ป่า ทั้งการปลูกฟื้นฟูในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และพื้นที่ของประชาชน
- ขับเคลื่อนหน่วยปฏิบัติการด้านคุ้มครอง ป้องกัน และปราบปราม การกระทำผิดในพื้นที่ป่า
- ฟื้นฟูถิ่นอาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งเพาะพันธุ์และดำเนินการปล่อยคืนสู่ป่า
- ศึกษาและวิจัยสังคมระบบนิเวศ ถิ่นที่อยู่อาศัย พฤติกรรม ของพรรณไม้ และสัตว์ป่า
- ผลิตสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่าให้กับประชาชน
- ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศกับการปฏิบัติงานในพื้นที่
- ส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน และเจ้าหน้าที่
- สนับสนุนการจัดที่ดินทำกินให้ราษฎร (คทช.) และแต่งตั้งคณะกรรมการ แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของประชาชน

ทรัพยากรน้ำ

พ.ศ. 2564

มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,759.3 มิลลิเมตร สูงกว่าค่าปกติ 10.8% เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

พ.ศ. 2563/2564

มีปริมาณน้ำท่าโดยธรรมชาติ 213,447 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 40.2%

	ปี 2563/2564
ภาคเหนือ	38,575
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	61,516
ภาคกลาง	23,886
ภาคตะวันออก	24,978
ภาคใต้	64,492
รวมทั้งประเทศ	213,447

พ.ศ. 2564

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่มีปริมาณน้ำใช้การ 10,333 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้น 2.4%

อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง มีปริมาณน้ำใช้การ 2,187 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้น 79.1%

พ.ศ. 2564/2565

มีความต้องการใช้น้ำทุกกิจกรรม 9,451.36 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้น 62%

ศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างปลอดภัย 45,386 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี คิดเป็น 4% ของปริมาณน้ำบาดาลกักเก็บทั้งหมด

คุณภาพของแหล่งน้ำบาดาลอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ยกเว้นบริเวณที่ติดต่อกับทะเลบางพื้นที่เปลี่ยนจากจัดเป็นกร่อย-เค็ม และบางพื้นที่ที่มีปริมาณธาตุเหล็ก แมงกานีส ฟลูออไรด์ และคลอไรด์สูงเกินเกณฑ์มาตรฐาน

ปริมาณน้ำบาดาลกักเก็บ

1.14 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร

ในภาพรวมของประเทศไทยระดับน้ำบาดาล

มีการเปลี่ยนแปลงน้อย

ยกเว้นภาคกลางบางจังหวัด

มีระดับน้ำบาดาลลดลง

เฉลี่ยมากกว่า 2 เมตร/ปี

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- ปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์การบริการน้ำ
- อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำ
- ส่งเสริมการใช้แนวทางการปรับตัว โดยอาศัยระบบนิเวศในภาคน้ำ
- พัฒนาเครือข่ายป้องกันภัยการณน้ำบาดาลทั่วประเทศ
- ศึกษาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาลข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ บริเวณลุ่มแม่น้ำโขง
- ติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนจากโครงการไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงสายประธาน
- พัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำแห่งชาติ และจัดทำข้อมูลสถิติให้เป็นระบบเดียวกัน
- ดำเนินโครงการจัดการอุทกภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มองค์กรผู้ใช้น้ำเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พ.ศ. 2564

ปริมาณการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยลงแรง
ประมง (CPUE) ในภาพรวมของน่านน้ำไทย
แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร
ประมงที่เพิ่มขึ้น

ฝั่งอ่าวไทย

CPUE = 19.51
กิโลกรัม/ชั่วโมง
เพิ่มขึ้น **44.3%**

ฝั่งทะเลอันดามัน

CPUE = 45.12
กิโลกรัม/ชั่วโมง
ลดลง **18.8%**

สัตว์ทะเลหายากเกยตื้น 828 ตัว
ในภาพรวมเกยตื้นลดลง
จากปีที่ผ่านมา

เต่าทะเล
เกยตื้น 506 ตัว
ลดลง

พะยูน
เกยตื้น 28 ตัว
เพิ่มขึ้น

โลมาและวาฬ
เกยตื้น 294 ตัว
เพิ่มขึ้น

พื้นที่แนวปะการัง
149,182 ไร่
มีสถานภาพสมบูรณ์ดี
พบการฟอกขาวไม่รุนแรง

หญ้าทะเล
มีสถานภาพ
อุดมสมบูรณ์
ปานกลาง

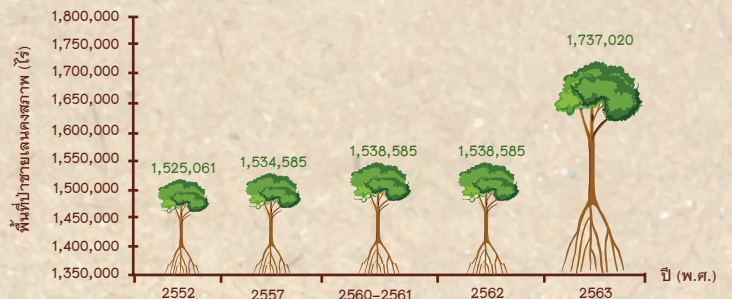
บริเวณ 23 จังหวัดชายทะเล
มีปริมาณขยะมูลฝอย
ที่มีการกำจัดไม่ถูกต้องที่อาจลงสู่
ทะเลประมาณ 6,741 ตัน/วัน
ลดลงจากปีที่ผ่านมา

เกิดเหตุน้ำมันรั่วในทะเลที่ จ.ระยอง
ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง
โดยเฉพาะบริเวณชายหาด แนวปะการัง
และสะสมในทรัพยากรประมง

พ.ศ. 2564

มีพื้นที่ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง
822.81 กิโลเมตร เพิ่มขึ้นประมาณ 30.93 กิโลเมตร

มีพื้นที่ป่าชายเลนคงสภาพ 1.73 ล้านไร่
เพิ่มขึ้น 12.93% จาก พ.ศ. 2562

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- ร่างกฎกระทรวงสำหรับรักษาพื้นที่สมดุลที่ยังไม่มีปัญหาการกัดเซาะ
- ผลักดันการประกาศพื้นที่และมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ประกาศห้ามนำและใช้คริมกันแดดที่เป็นอันตรายต่อปะการัง ห้ามนำภาชนะที่ทำด้วยโฟมและบรรจุภัณฑ์พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวเข้าไปในอุทยานแห่งชาติทางทะเล และจัดเก็บขยะตกค้างออกจากพื้นที่ชายฝั่งทะเล
- ขับเคลื่อนข้อตกลงระหว่างประเทศ และริเริ่มการจัดทำแผนปฏิบัติการภูมิภาคอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านขยะทะเล
- ทวงคืนผืนป่า ปลุกป่าชายเลน ปลุกหญ้าทะเล ทำปะการังเทียม ปล่องฟื้นสัตว์น้ำ ปิดอ่าวในช่วงสัตว์น้ำมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อน
- ลาดตระเวนป้องกันการทำผิดกฎหมาย ทำแนวเขตอนุรักษ์ ปักไม้ฝ่าวงล้อมความรุนแรงของคลื่น
- จัดตั้งศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ทะเลหายาก เพิ่มสัตว์ป่าคุ้มครองในทะเลและยกระดับสัตว์ทะเลหายากเป็นสัตว์ป่าสงวน
- ศึกษารวบรวมองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ จัดทำแผนที่ธรณีวิทยาพื้นทะเลและแหล่งทรัพยากรธรณี ศึกษาผลกระทบของกำแพงป้องกันคลื่นแนวชายฝั่ง และผลกระทบของขยะทะเลต่อระบบนิเวศ
- สื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนบริเวณพื้นที่ชายฝั่ง

ความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเทศไทยมี 7 ระบบนิเวศหลัก

โดยระบบนิเวศเกษตรมีพื้นที่มากที่สุด
ลดลงเล็กน้อยใน พ.ศ. 2564
ส่วนใหญ่เป็นเกษตรเชิงเดี่ยว

ส่วนระบบนิเวศที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัย
ตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิต
ทั้งทุ่งหญ้า พื้นที่ลุ่ม ป่าชายหาด
ป่าพรุ แหล่งนกเงือกทะเล
มีแนวโน้มลดลง

พื้นที่ชุ่มน้ำที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ
ที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (แรมซาร์ไซต์)
15 แห่ง และมีพื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่สงวน
ชีวมณฑล 5 แห่ง โดย **ดอยหลวงเชียงดาว**
ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑล
ใน พ.ศ. 2564

พ.ศ. 2564-2565

มีการสำรวจพบสิ่งมีชีวิตชนิดใหม่ของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง
ส่วนใหญ่สำรวจพบในถ้ำ หรือบริเวณภูเขาหินปูน

พรรณไม้
25 ชนิด

สัตว์
มีกระดูก
สันหลัง
3 ชนิด

สัตว์
ไม่มีกระดูก
สันหลัง
10 ชนิด

จุลินทรีย์
14 ชนิด

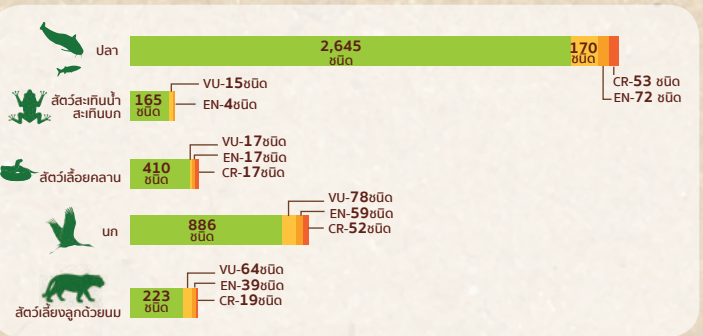
พ.ศ. 2564

ชนิดพันธุ์พืชในประเทศไทย
12,050 ชนิด คิดเป็น **3%**
ของชนิดพันธุ์พืชในโลก
โดยจำแนกชนิดพันธุ์แล้ว
10,531 ชนิด

ได้รับการประเมินสถานภาพ
ใน พ.ศ. 2563 **1,185 ชนิด**
สถานภาพที่ถูกคุกคาม
999 ชนิด
คิดเป็น **84.3%**

พ.ศ. 2563

ชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่จำแนกชนิดพันธุ์แล้ว **5,005 ชนิด**
มีสถานภาพที่ถูกคุกคาม **676 ชนิด** คิดเป็น **13.5%**

ชนิดพันธุ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่จำแนกชนิดพันธุ์แล้วมากกว่า
6,928 ชนิด ได้รับการประเมินสถานภาพ 3 กลุ่ม รวม **3,155 ชนิด**
ซึ่งมีสถานภาพที่ถูกคุกคาม **304 ชนิด** คิดเป็น **9.6%**

■ ไม่ถูกคุกคามหรืออื่นๆ ■ VU-มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ ■ EN-ใกล้สูญพันธุ์ ■ CR-ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- พัฒนากฎหมายเพื่อบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
- ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผน อนุสัญญา ข้อตกลงระหว่างประเทศ และความร่วมมือระหว่างภูมิภาค
- พัฒนาระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
- ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจที่อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- จัดทำฐานข้อมูลและองค์ความรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ
- สร้างความตระหนัก การมีส่วนร่วม และการสื่อสารด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
- อนุรักษ์พื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ผ่านการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกและพื้นที่สงวนชีวมณฑล

คุณภาพอากาศและระดับเสียง

พ.ศ. 2564

ค่าเฉลี่ยรายปีของฝุ่นละออง PM₁₀ และ PM_{2.5} ในภาพรวมทั้งประเทศ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และมีค่าลดลง

ค่าเฉลี่ยรายปี
ทั้งประเทศ

40.0
มคก./ลบ.ม.

PM₁₀

จังหวัดที่มี
ค่าเฉลี่ยรายปี
เกินมาตรฐาน
สระบุรี

22.0
มคก./ลบ.ม.

PM_{2.5}

พิษณุโลก
กรุงเทพฯ
สมุทรสงคราม
ลำปาง

สถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ
ค่าฝุ่นละออง PM_{2.5}
เฉลี่ย 40 มคก./ลบ.ม. ลดลง
จาก พ.ศ. 2563 มีจุดความร้อน
สะสม 61,776 จุด ลดลง 52%

ภาพรวมระดับเสียง
เฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ระหว่าง
45.0-84.5 เดซิเบลเอ
ลดลงจากปีที่ผ่านมา

ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง

บริเวณริมถนน
ในเมืองขนาดใหญ่
ที่มีการจราจรหนาแน่น
มีระดับเสียง
เกินมาตรฐาน

พื้นที่กรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล

ริมถนน
69.2
เดซิเบลเอ

พื้นที่ทั่วไป
55.9
เดซิเบลเอ

พื้นที่ต่างจังหวัด

ริมถนน
62.4
เดซิเบลเอ

พื้นที่ทั่วไป
55.1
เดซิเบลเอ

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

คุณภาพอากาศ

- แก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนภายใต้ข้อตกลงอาเซียน เรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน
- ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันด้านฝุ่นละออง”
- กำหนดมาตรฐานและมาตรการควบคุมมลพิษทางอากาศจากแหล่งกำเนิด
- กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิดจากยานพาหนะ
- กำหนดให้โรงงานต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษเพื่อรายงานมลพิษทางอากาศจากปล่องโรงงาน
- เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยสุขภาพประชาชน

ระดับเสียง

- จัดทำและขับเคลื่อนแผนเพื่อการบริหารจัดการด้านระดับเสียง
- กำหนดมาตรฐานและมาตรการควบคุมแหล่งกำเนิดเสียงให้ครอบคลุมทุกพารามิเตอร์ที่ส่งผลกระทบต่อ
- ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง แจ้งเตือนสถานการณ์ระดับเสียง

คุณภาพน้ำ

คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน

พ.ศ. 2564

แหล่งน้ำผิวดินส่วนใหญ่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี ไม่มีแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก

เมื่อเปรียบเทียบกับ

พ.ศ. 2563

แหล่งน้ำผิวดินมีคุณภาพน้ำดีขึ้น โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมีจำนวนลดลง

คุณภาพน้ำดีมาก 3%

คุณภาพน้ำดี 40%

คุณภาพน้ำพอใช้ 44%

คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม 14%

คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง

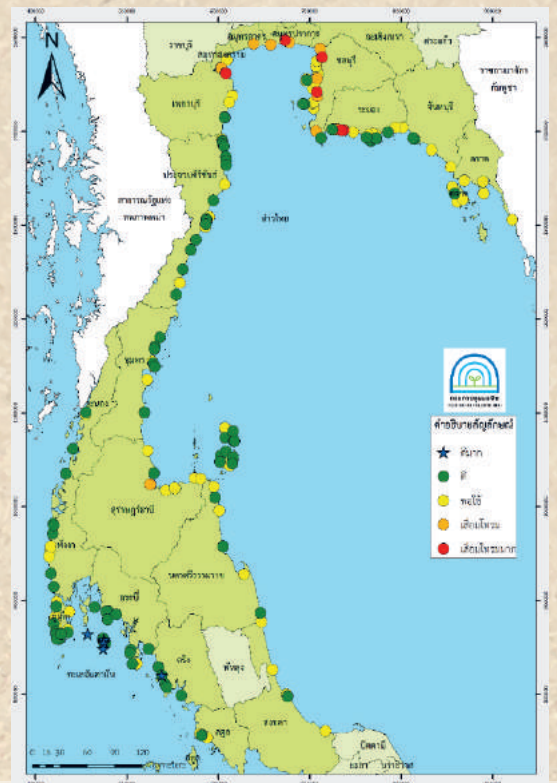
พ.ศ. 2564

คุณภาพแหล่งน้ำทะเลชายฝั่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ถึงดี จำแนกตามดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index: WQI) ได้ดังนี้

เมื่อเปรียบเทียบกับ

พ.ศ. 2563

แหล่งน้ำทะเลชายฝั่งมีคุณภาพน้ำแยกลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมาก มีจำนวนเพิ่มขึ้น

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- ขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับคุณภาพน้ำในพื้นที่เป้าหมาย
- ควบคุมการระบายน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด
- เพิ่มศักยภาพของระบบบำบัดน้ำเสียรวมชุมชน
- ติดตามความเสียหายของทรัพยากรทางทะเลกรณีน้ำมันรั่วไหล/ปรากฏการณ์น้ำเปลี่ยนสี
- พัฒนาระบบสืบหาแหล่งที่มาของน้ำมัน คราบน้ำมัน และก้อนน้ำมันดินบริเวณชายฝั่ง
- สร้างเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียแบบบูรณาการระหว่างองค์กรของรัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- สร้างจิตสำนึก และเสริมสร้างแรงจูงใจต่าง ๆ ให้กับชุมชน

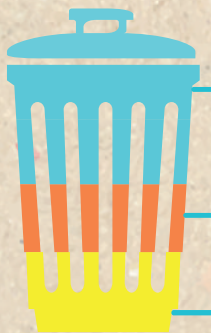
ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย

พ.ศ. 2564

อัตราการเกิดขยะมูลฝอยชุมชน
1.03 กิโลกรัม/คน/วัน
มีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน
24.98 ล้านตัน

✓ **37.2%**
นำไปกำจัด
อย่างถูกต้อง

✗ **31.3%**
นำไปกำจัด
อย่างไม่ถูกต้อง

♻️ **31.6%**
นำกลับมาใช้
ประโยชน์ใหม่

มีปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน
0.67 ล้านตัน ส่วนใหญ่เป็นซากผลิตภัณฑ์
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

มีปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรม
18.57 ล้านตัน โดยเป็นกากของเสีย
อุตสาหกรรมอันตราย **1.50 ล้านตัน**
98% ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

ปริมาณขยะพลาสติก **2.76 ล้านตัน**
คิดเป็น **11%** ของปริมาณขยะทั้งหมด

20% ถูกนำกลับ
ไปใช้ประโยชน์
ที่เหลือเป็นพลาสติก
แบบใช้ครั้งเดียว

ปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อ
0.09 ล้านตัน

90.9% ถูกจัดการ
อย่างถูกต้อง

มีปริมาณการนำเข้าสารอันตราย
ภาคอุตสาหกรรม **3.22 ล้านตัน**

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- ปรับปรุงกฎหมาย รวมทั้งขับเคลื่อนนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง
- พัฒนามาตรการ กลไก และความร่วมมือในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย
- สร้างจิตสำนึก และส่งเสริมการลด คัดแยก และกำจัดขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย
- ดำเนินงานความร่วมมือตามพันธกรณีของอนุสัญญาหรือข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง

สิ่งแวดล้อมชุมชน

พ.ศ. 2563 มีจำนวนเทศบาลซึ่งเป็นพื้นที่เขตเมือง 2,472 แห่ง เพิ่มขึ้น 22 แห่ง จาก พ.ศ. 2562

องค์การอนามัยโลก (WHO)

กำหนดอัตรา พื้นที่สีเขียว/ประชากรในเมือง 9 ตารางเมตร/คน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงพื้นที่สีเขียวและสามารถใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ของเมือง

พ.ศ. 2564

จำนวนประชากรในเขตเมือง (กรุงเทพฯ และเขตเทศบาล) เพิ่มขึ้น 23.67 ล้านคน คิดเป็น 3.8%

ชุมชนแออัดของกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 641 ชุมชน มีแนวโน้มลดลง

พื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้น 25,790 ไร่ คิดเป็นอัตราพื้นที่สีเขียว/ประชากร 7.33 ตารางเมตร/คน

อัตราพื้นที่สีเขียวต่อประชากรในเขตเมืองทั่วประเทศ ยังคงต่ำกว่าเกณฑ์ของ WHO

เมืองพัทยา
4.27
ตารางเมตร/คน

เทศบาลนคร
5.08
ตารางเมตร/คน

เทศบาลเมือง
4.31
ตารางเมตร/คน

เทศบาลตำบล
8.59*
ตารางเมตร/คน

(*ค่าเฉลี่ยสัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรเทศบาลตำบล 650 แห่ง จาก 2,247 แห่ง)

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- จัดทำแผนงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมชุมชน
- อนุรักษ์และเพิ่มพื้นที่สีเขียว
- จัดการขยะชุมชน และจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์
- พัฒนาสิ่งแวดล้อมและชุมชน
- ประชาสัมพันธ์พื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

พ.ศ. 2564

มีจำนวนแหล่งธรรมชาติและ
อันควรอนุรักษ์ 4,707 แห่ง

มีจำนวนแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
อันควรอนุรักษ์ 5,634 แห่ง

“พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน”
แหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติแห่งใหม่
ลำดับที่ 6 ของประเทศไทย

เป็นพื้นที่ป่าขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนเทือกเขาตะนาวศรี
เนื้อที่ประมาณ 2.55 ล้านไร่ เป็นแหล่งต้นน้ำ
ของแม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำปราณบุรี และแม่น้ำภาชี
และเป็นป่าพื้นที่ใหญ่ที่มีความอุดมสมบูรณ์

ผลการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

ประเภทน้ำตกเกือบทุกแห่ง
มีการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในระดับดี

ประเภทภูเขา มีการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในระดับดี 95%

ประเภทรรณีสัญฐานและภูมิลักษณะธรรมชาติ
เกือบทุกแห่งมีการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในระดับดี

ประเภทถ้ำ มีการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในระดับดี 80%

เมืองที่ได้รับการประกาศเป็นเขตพื้นที่
เมืองเก่า 36 เมือง เพิ่มขึ้น 3 แห่ง ได้แก่
เมืองเก่าอุทัยธานี เมืองเก่าตรัง
เมืองเก่าจะเข็งเทรา และมีทะเบียนข้อมูล
ย่านชุมชนเก่า 613 แห่ง

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

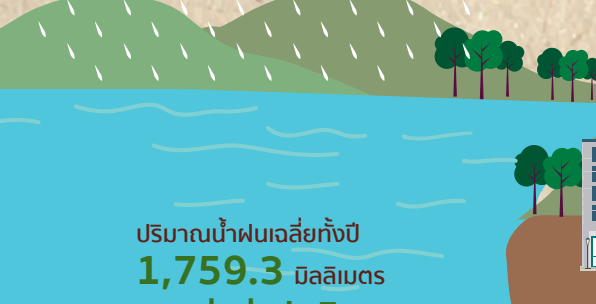
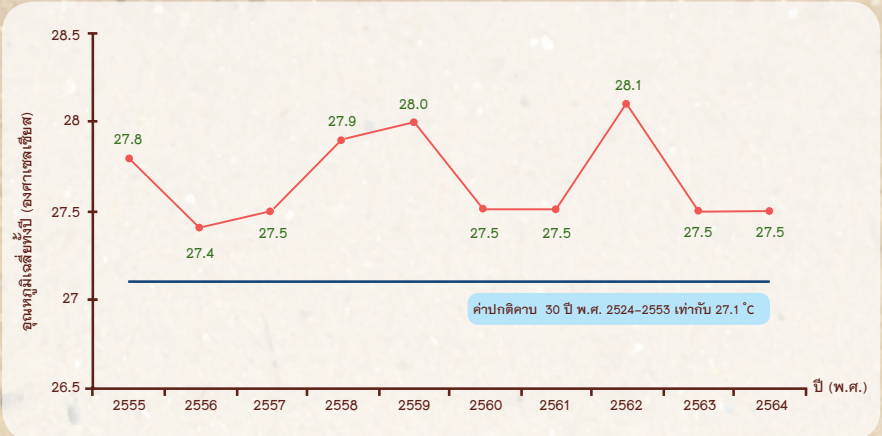
- ขับเคลื่อนและวางแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ
- อนุรักษ์และสำรวจพื้นที่สิ่งแวดล้อมแหล่งศิลปกรรม
- บริหารจัดการแหล่งมรดกโลก โดยเผยแพร่ข้อมูล
สร้างความตระหนัก และการมีส่วนร่วม

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

พ.ศ. 2564

อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี **27.5°C**
สูงกว่าค่าปกติ **0.4°C**
อุณหภูมิเฉลี่ยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา
มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากค่าปกติ

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปี
1,759.3 มิลลิเมตร
สูงกว่าค่าปกติ
171.6 มิลลิเมตร

เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติเพิ่มขึ้น
140 ครั้ง ส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์ดินไหว
แผ่นดินไหว หินร่วงและหินถล่ม ในพื้นที่ภาคเหนือ

การปล่อย CO₂ ภาคอุตสาหกรรม
+9.9%

มีการปล่อยก๊าซ CO₂ ในภาคอุตสาหกรรม **76.5** ล้านตัน

การปล่อย CO₂ ภาคพลังงาน
-0.6%

มีการปล่อยก๊าซ CO₂ ในภาคพลังงาน **246.90** ล้านตัน โดยลดลงจากภาคการผลิตไฟฟ้ามากที่สุด

ระดับน้ำทะเลสัมพัทธ์

ณ สถานีเกาะหลัก จ.ประจวบคีรีขันธ์
สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง **0.17 เมตร** ต่ำกว่า พ.ศ. 2563
โดยในช่วง 10 ปี มีแนวโน้มค่อนข้างที่

ณ สถานีเกาะตะเภาน้อย จังหวัดภูเก็ต
ต่ำกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง **0.03 เมตร** สูงกว่า พ.ศ. 2563
โดยในช่วง 10 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ภัยพิบัติในช่วง พ.ศ. 2564-2565

อุทกภัย
เกิดขึ้นใน 73 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร
มีผู้ประสบภัย **2.5 ล้านคน**
พื้นที่การเกษตรเสียหาย **4.7 ล้านไร่**

ภัยแล้ง
มีพื้นที่ประกาศเขตให้การช่วยเหลือ **6 จังหวัด** ได้แก่ พิจิตร เพชรบูรณ์ ลำปาง นครสวรรค์ ชลบุรี และฉะเชิงเทรา

วาตภัย
เกิดขึ้นใน 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร
มีผู้ประสบภัย **0.2 ล้านคน**
พื้นที่การเกษตรเสียหาย **3.7 หมื่นไร่**

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

- ผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- จัดทำ ปรับปรุง และขับเคลื่อนนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินงานภายใต้อนุสัญญา ข้อตกลง และความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ลดและบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
- วิจัย สำรวจ และรวบรวมองค์ความรู้
- สื่อสาร สร้างความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ
- ลดผลกระทบและจัดการความเสี่ยงผลกระทบภัยพิบัติ

3. แนวโน้มสถานการณ์ในอนาคตและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระยะสั้น

จะได้รับผลจาก
มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ
การส่งออกสินค้าขยายตัว
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น
เศรษฐกิจโลกและประเทศคู่ค้าเริ่มฟื้นตัว
การเร่งลงทุนจากภาครัฐ
รวมถึงการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว

01 การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน
จากการขยายตัวของพืชเศรษฐกิจและชุมชน

02 การพึ่งพิงพลังงาน
จากภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น

03 ปริมาณขยะพลาสติกเพิ่มขึ้น

04 ความหลากหลายทางชีวภาพบนบกและในทะเลถูกคุกคาม

05 ความแปรปรวนของสภาพอากาศมีมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในระยะสั้น

การจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง

การประเมินพื้นที่คุ้มครองในพื้นที่ที่มีความสำคัญหรืออ่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม

การสร้างความพร้อมในการรับมือและการจัดการความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระยะยาว

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 10 ปีข้างหน้า

ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม
การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ พฤติกรรมการบริโภค การขยายและกระจายตัวของชุมชนและเมือง

ปัจจัยด้านเทคโนโลยี
ความก้าวหน้าด้านการผลิต การสื่อสาร พลังงานสะอาด

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
อุณหภูมิน้ำทะเลเพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงปริมาณฝนและอุณหภูมิ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
การใช้ทรัพยากรและพลังงาน และเงื่อนไขทางการค้าของประเทศคู่ค้าตอบสนองต่อความตกลงปารีส

ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบาย
โมเดลเศรษฐกิจ BCG การมุ่งสู่ Carbon Neutrality และ SDGs

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในระยะยาว

การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่สีเขียวเพื่อดูดซับและกักเก็บคาร์บอน

การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ

การส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจภาคธุรกิจในการลงทุนที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ

การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

4. การเผยแพร่รายงานและฐานข้อมูล

รายงาน
สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550-2565
<https://www.onep.go.th/publication-soe/>

Infographic
สรุปสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565
<https://www.onep.go.th/publication-soe/>

วิดีโอ
สรุปสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565
<https://www.youtube.com/watch?v=j7v75orvqa8>

ฐานข้อมูล
เพื่อการรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย
http://env_data.onep.go.th/

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานชั่วคราว อาคารทีปโก 2 ชั้นที่ 12
เลขที่ 118/1 ถนนพระราม 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2265 6538 โทรสาร 0 2265 6536
อีเมล: state.sector@onep.go.th เว็บไซต์: www.onep.go.th